

► Elektrostimulator (engl. pacemaker)

Elektrostimulator je uređaj koji služi liječenju poremećaja srčanog ritma. Osjeća srčane impulse te po potrebi šalje električne impulse radi pomoći aktivaciji srčanog mišića i održavanja normalnog srčanog ritma.

Svrha ugradnje srčanog pacemakera jest uklanjanje simptoma i smanjenje rizika od zastoja rada srca.

Razlikujemo privremene elektrostimulatore za liječenje prolaznih poremećaja ritma i trajne elektrostimulatore za liječenje postojanih poremećaja ritma.

Pacemaker se sastoji od generatora koji se ugrađuje pod kožu te jedne ili više elektroda koje se putem vena postavljaju u srčane šupljine.

Cijeli niz godina, a i danas, uređaji se najčešće koriste u liječenju sporih srčanih ritmova (bradiaritmija). Najčešće indikacije uključuju simptomatske bolesnike (nesvjestice ili omaglice) s atrijskom fibrilacijom i sporim ritmom srčanih klijetki, bolešću sinusnog čvora i potpunim atrioventrikularnim blokom.

Danas se sve češće upotrebljavaju i uređaji za tzv. resinkronizaciju, koji se koriste u liječenju nekih vrsta srčanog zatajenja. Oni usklađuju rad desne i lijeve klijetke te na taj način poboljšavaju oslabljenu funkciju srca kao pumpe.

Posebnu skupinu srčanih uređaja čine tzv. kardioverterski defibrilatori, koji prepoznaju brze i potencijalno

smrtonosne srčane aritmije te imaju mogućnost njihova prekidanja antitahikardnim programom ili udarom struje (defibrilacija).

Ugradnja trajnog pacemakera srca radi se u kirurškoj sali ili u sali za elektrofiziologiju. Procedura se izvodi u lokalnoj anesteziji. Pacemaker se većinom ugrađuje potkožno u gornjem dijelu prsnog koša ispod ključne kosti.

Po završetku pripreme mjesta za pacemaker (tzv. lože), elektrode se putem potključne vene pod kontrolom rendgenskog uređaja postavljaju u srce. Broj i mjesta postavljanja elektroda ovisi o vrsti uređaja te samoj indikaciji za elektrostimulaciju.

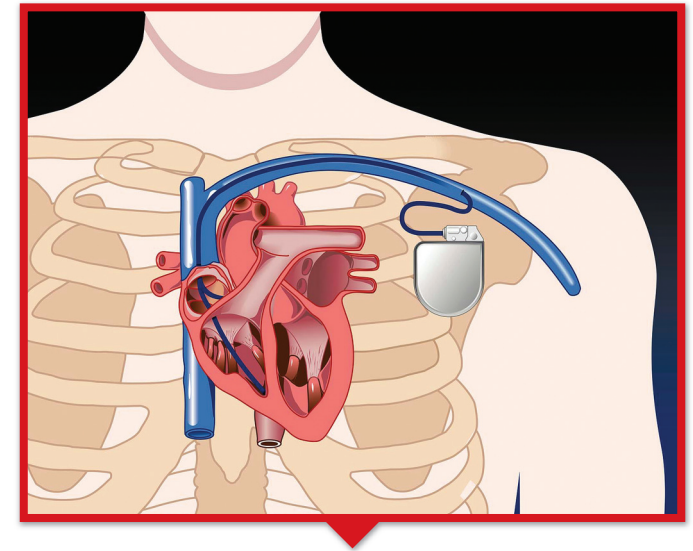
Odmah nakon ugradnje elektrostimulatora potrebno je provesti programiranje uređaja.

Bolesnik se uglavnom otpušta dan nakon ugradnje elektrostimulatora te naručuje na redovite kontrole uređaja po uputi liječnika.

Komplikacije operativne procedure uglavnom su rijetke i prolazne (pojava zraka između listova plućne maramice, krvni podljev ili infekcija rane na mjestu postavljanja elektrostimulatora).

Po završetku ugradnje rijetko se može dogoditi pomak elektroda, što zahtijeva ponavljanje procedure i ponovno postavljanje elektroda.

Nakon određenog vremena od ugradnje pacemakera srca, bolesnik se može vratiti svojem uobičajenom načinu života. Prvih mjesec dana preporučuje se izbjegavanje naglih i opsežnih pokreta rukom i ramenom na strani ugradnje pacemakera srca. Bolesnici mogu koristiti većinu električnih uređaja u kućanstvu. Mogu upravljati osobnim vozilom (nakon dozvole liječnika), kao i koristiti mobilne telefone (ne preporučuje se nositi mobitel izravno iznad pacemakera). Detalji o upotrebi raznih uređaja sustavno su navedeni u knjižici o pacemakeru koja se dobiva nakon ugradnje. Za detaljnije savjete potrebno je konzultirati svojeg liječnika kardiologa.

Autor: **Dalibor Cukon**, doktor medicine, specijalist internist

Recenzija: **Roberta Katačić**, doktorica medicine, magistra javnog zdravstva

